

Van door AI gegenereerde klachten tot gehallucineerde precedenten en door AI gegenereerd bewijs: opkomende kwesties in domeinnaamgeschillen

Artikel door Stefaan Meuwissen, Knowledge Lawyer I.P. bij Hogan Lovells International LLP

1. Samenvatting

Artificiële intelligentie is een vast onderdeel geworden van procedures op grond van de Uniform Domain Name Dispute Resolution Policy (UDRP). Zowel klagers als verweerders gebruiken tegenwoordig AI om processtukken op te stellen, juridische argumenten te identificeren, bewijs te genereren of te ondersteunen, websites en bedrijfsplannen te bouwen en geautomatiseerde waarderingen van domeinnamen te produceren. Bij zorgvuldig gebruik kunnen deze hulpmiddelen de UDRP toegankelijker en efficiënter maken. Bij onzorgvuldig gebruik brengen zij reële risico's mee op het gebied van nauwkeurigheid, betrouwbaarheid van bewijs, vertrouwelijkheid en verantwoordelijkheid.

Uit recente WIPO-beslissingen komt een consistent patroon naar voren: panels beschouwen het gebruik van AI op zichzelf niet als het probleem. Van belang zijn de kwaliteit, nauwkeurigheid en bewijskracht van het ingediende stuk of bewijs dat daaruit voortvloeit. Door AI gegenereerde inhoud ontslaat een partij niet van verantwoordelijkheid voor onjuiste verwijzingen, niet-onderbouwde stellingen of misleidende website-inhoud, en een verzorgd, door AI gegenereerd processtuk kan het ontbreken van bewijs dat nodig is om aan de elementen van de UDRP te voldoen niet compenseren.

Voor panelleden kan AI een nuttig administratief hulpmiddel zijn, maar menselijke oordeelsvorming en persoonlijke verantwoordelijkheid moeten centraal blijven staan bij de beslissing. De Note on the Use of Artificial Intelligence (AI) in WIPO ADR Proceedings van WIPO is opgebouwd rond nauwkeurigheid, verantwoordelijkheid, vertrouwelijkheid en transparantie, en rond het beginsel dat besluitvorming niet aan een machine kan worden gedelegeerd (1).

2. Inleiding

Generatieve AI kan binnen enkele seconden een professioneel ogende UDRP-klacht of reactie opstellen, compleet met ogenschijnlijk relevante rechtsleer, gestructureerde juridische argumenten en verwijzingen naar zaken. Dat heeft een voordeel: het kan de praktische drempels voor deelname verlagen en ertoe leiden dat meer verweerders inhoudelijk reageren in plaats van verstek te laten gaan, en door AI ondersteunde reacties zouden uiteindelijk eerder regel dan uitzondering kunnen worden. Er is echter ook een keerzijde. De vloeiendheid en schijnbare autoriteit van door AI gegenereerde tekst kunnen ernstige zwaktes verhullen,

waaronder verzonden gezaghebbende bronnen, onjuiste citaten, irrelevante juridische analyses en feitelijke stellingen waarvoor geen gelijktijdig bestaand bewijs beschikbaar is.

AI verandert ook het bewijs waarop partijen zich beroepen. Zoekresultaten, website-inhoud, bedrijfsplannen en waarderingen van domeinnamen kunnen inmiddels allemaal door AI worden gegenereerd. In sommige gevallen maakt het door AI gegenereerde materiaal zelf deel uit van het betwiste gedrag, bijvoorbeeld een website die vrijwel volledig door een geautomatiseerd hulpmiddel is gebouwd en die volgens een partij kwade trouw zou aantonen. Voor advocaten en panelleden is de praktische vraag voortaan zelden of AI is gebruikt. De vraag is of het resulterende stuk of bewijs nauwkeurig, relevant, verifieerbaar en voldoende is om vast te stellen wat de UDRP daadwerkelijk vereist.

3. Gebruik van AI in domeinnaamzaken: door klagers

Klagers kunnen AI gebruiken om klachten op te stellen, juridische beginselen te identificeren en mogelijk relevante UDRP-beslissingen te vinden. Bij verantwoord gebruik kan dit de structuur en efficiëntie verbeteren. Zonder verificatie kan het echter leiden tot een klacht die is opgebouwd rond verwijzingen die onjuist, irrelevant of eenvoudigweg verzonden zijn.

In WIPO-zaak nr. D2025-4081 verwees de klager naar onderdelen van de WIPO Overview of WIPO Panel Views on Selected UDRP Questions, Third Edition die de aangevoerde stellingen niet ondersteunden, en citeerde zij op onjuiste wijze uit documenten die zij zelf als bewijs had ingediend (3). Het panel kon niet vaststellen of de fouten het gevolg waren van een AI-hallucinatie, onvoldoende zorgvuldigheid van de klager of haar advocaat, of een poging om het panel te misleiden, en beschouwde alle drie de verklaringen als even verontrustend (3).

De gevolgen van een beroep op verzonden gezaghebbende bronnen kunnen verder gaan dan alleen het verliezen van een argument. In WIPO-zaak nr. D2025-4174 verwees de klager naar meerdere UDRP-beslissingen die niet bestaan en naar andere beslissingen die wel bestaan maar de stellingen waarvoor zij werden aangehaald niet ondersteunen (4). Het panel verwees naar breed uitgemeten gevallen waarin advocaten door AI gegenereerd werk vol verzonden zaakverwijzingen bij rechtbanken hadden ingediend en stelde dat AI-gebruik 'de meest welwillende interpretatie' was die voor de voorliggende klacht kon worden gegeven (4). De klacht werd afgewezen en het panel stelde Reverse Domain Name Hijacking vast (4). Voor de advocaat van een klager is de les duidelijk: een klacht die op verzonden bronnen is gebouwd, faalt niet alleen inhoudelijk, maar kan de klager ook blootstellen aan een vaststelling van RDNH.

AI-output begint ook als bewijs te verschijnen, en niet alleen als argumentatie. In WIPO-zaak nr. D2025-5203 diende de klager het resultaat in van een ChatGPT-vraag over de historische associatie van de term 'payshap' (5). Het panel beschouwde de geografisch gerichte en in tijd begrensde zoekresultaten, samen met de specifieke AI-prompt en het antwoord, als het soort bewijs dat men zou verwachten van een klager die de stelling van een verweerder wil weerleggen dat deze niet op de hoogte was van het merk of dat de term louter beschrijvend was (5).

Dit werkt in de praktijk twee kanten op. AI-output kan reële bewijskracht hebben wanneer de achterliggende methode transparant en specifiek genoeg is om te toetsen, maar moet worden behandeld als ondersteunend materiaal dat vergelijkbaar is met zoekmachineresultaten, en niet als vervanging voor primair of onafhankelijk verifieerbaar bewijs. Klagers die een AI-vraag als bewijs gebruiken, zouden de volledige prompt, de volledige output, de datum en alle gebruikte geografische of andere parameters moeten bewaren, op dezelfde manier als zij een opname uit de Wayback Machine of een zoekopdracht in een merkenregister zouden documenteren. Ook moeten zij bereid zijn de methode toe te lichten wanneer die wordt betwist.

4. Gebruik van AI in domeinnaamzaken: door verweerders

Voor verweerders kan generatieve AI de kosten van het opstellen van een gestructureerde reactie en het identificeren van relevante UDRP-beginselen aanzienlijk verlagen. Dat kan ertoe leiden dat meer verweerders inhoudelijk op een klacht reageren in plaats van verstek te laten gaan, wat in het algemeen een gezonde ontwikkeling voor de procedure zelf is. Een ogenschijnlijk professionele presentatie van argumenten is echter niet hetzelfde als professionele vertegenwoordiging of inhoudelijke gegrondheid, en panels letten steeds scherper op dat verschil.

In WIPO-zaak nr. D2024-4224 achtte het panel het waarschijnlijk dat de reactie met hulp van AI was opgesteld. Het maakte duidelijk dat de herkomst niet bepalend is voor de uitkomst en stelde dat 'het de inhoud van het ingediende stuk is die telt' (6). Tegelijkertijd merkte het panel op dat kennelijk AI-gebruik aanleiding kan geven tot intensievere toetsing wanneer de reactie niet rechtstreeks ingaat op de beschuldigingen in de klacht of op de toepasselijke UDRP-elementen (6).

In WIPO-zaak nr. D2025-2916 formuleerde het panel het punt nog directer: een generatief AI-model kan iets produceren dat oppervlakkig gezien lijkt op een professioneel onderbouwd processtuk, terwijl het details verzint om bij de gegeven prompt te passen. Het panel achtte een reactie die vermoedelijk door een LLM was gegenereerd weinig geschikt om vertrouwen te wekken in de waarheidsgetrouwheid ervan, tenzij het panel de prompt kon zien en ervan overtuigd was dat de output vóór indiening op nauwkeurigheid en waarheid was gecontroleerd (7).

Deze beslissingen wijzen op een aantal praktische signalen waarop panels en wederpartijen beginnen te letten bij door AI opgestelde processtukken. Daaronder vallen een neutrale, formele stijl in de derde persoon in een reactie van een verweerder die niet door een advocaat wordt vertegenwoordigd, terwijl zelfprocederende verweerders die hun eigen reactie opstellen doorgaans in de eerste persoon schrijven; formulematige redeneringen en formuleringen die duidelijk zijn overgenomen uit de WIPO Overview 3.1 maar niet werkelijk bij de feiten passen; het gebruik van het woord 'defendant' in plaats van 'respondent'; verwijzingen naar zaken die wel bestaan maar het aangevoerde punt feitelijk niet ondersteunen; verwijzingen naar bronnen die normaal niet in een UDRP-procedure voorkomen, zoals verdragen; en brede, niet-onderbouwde stellingen over legitieme belangen

of voorbereidingen voor het gebruik van een domeinnaam. Geen van deze kenmerken is op zichzelf doorgaans doorslaggevend, maar gezamenlijk kunnen zij erop wijzen dat AI is gebruikt.

De leemte in het bewijs is het duidelijkst in zaken waarin wordt gesteld dat voorbereidingen voor een onderneming zijn getroffen. In WIPO-zaak nr. D2025-4065 legde de verweerder twee kennelijk zelf opgestelde bedrijfsplannen over, maar verder niets: geen bewijs van technische ontwikkeling, financiering, marketingactiviteiten, uitgaven of andere aanwijzingen voor een reële commerciële onderneming, ondanks de omvang van de onderneming die in de plannen werd beschreven. Het panel achtte het waarschijnlijk dat de bedrijfsplannen grotendeels door AI waren gegenereerd en was, bij gebrek aan ondersteunend materiaal, niet overtuigd dat de verweerder een bona fide voornemen had om de domeinnamen te gebruiken (8). Dezelfde redenering zou gelden voor iedere niet-onderbouwde stelling over bedrijfsvoorbereidingen, ongeacht of AI is gebruikt. AI maakt het echter goedkoop om een plausibel ogend plan te produceren waar niets achter zit, en juist daarom verlangen panels meer. In dit verband verdient vermelding dat de nieuwe WIPO Overview 3.1 in paragraaf 4.2 het volgende bevat: 'In zaken waarin argumenten en/of bewijs die aan het panel worden voorgelegd met behulp van AI-tools zijn gecreëerd, kan de geloofwaardigheid van dergelijke argumenten of dergelijk bewijs worden beïnvloed door de opname, bijvoorbeeld in een bijlage, van specifieke prompts en de resultaten daarvan.'

Een beroep op een AI-tool schept op zichzelf geen rechten of legitieme belangen. In WIPO-zaak nr. D2023-3906 stelde de verweerder dat ChatGPT de betwiste domeinnaam voor een groepsreis had voorgesteld. Het panel was daarvan niet overtuigd, zowel omdat de verklaring op zichzelf ongeloofwaardig overkwam als omdat een beroep op een suggestie van een chatbot geen rechten op de daaruit voortvloeiende domeinnaam doet ontstaan, met name wanneer de naam het risico wekt van een vermeende verbondenheid met de klager (9).

Geautomatiseerd waarderingsbewijs doet het zonder toegelichte methode evenmin beter. In WIPO-zaak nr. D2025-3938 verwees de verweerder naar een hoge waardering die zowel door AI als door menselijke beoordeling zou zijn gegenereerd, met onder meer een verwijzing naar 'honderden voorspellende datapunten'. Het panel oordeelde dat dergelijke waarderings, zonder gedetailleerd bewijs van de wijze waarop zij tot stand zijn gekomen, 'zeer weinig betekenen' (10). De onderliggende vraag hoeveel uitlegbaarheid een AI-tool moet bieden voordat op de output kan worden vertrouwd, is in UDRP-beslissingen nog niet opgelost, maar vormt een bruikbaar perspectief om iedere door AI gegenereerde waardering of ieder zoekresultaat dat een partij indient te toetsen (2).

Door AI gegenereerde website-inhoud roept afzonderlijke vragen op bij zowel de beoordeling van legitieme belangen als die van kwade trouw. In WIPO-zaak nr. D2025-0217 was de betwiste website gebouwd met GoDaddy Airo, een hulpmiddel dat de registrar beschikbaar stelt om automatisch een basiswebsite te genereren zodra een domeinnaam is gekocht, waarbij de domeinnaamhouder de inhoud kan wijzigen of afwijzen voordat die online komt (11). Het panel oordeelde dat de verweerder verantwoordelijk bleef voor de inhoud van de website, ook al was die automatisch gegenereerd, ongeacht in welke mate de verweerder de inhoud

daadwerkelijk had vormgegeven (11). WIPO-zaak nr. D2024-5347 kwam op basis van vergelijkbare feiten tot dezelfde conclusie: een verweerder kan de verantwoordelijkheid voor website-inhoud niet afwijzen enkel omdat AI die inhoud heeft gegenereerd (12).

Twee verdere beslissingen laten zien hoe dit uitpakt wanneer de door AI gegenereerde inhoud zelf misleidend is. In WIPO-zaak nr. D2025-2612 oordeelde het panel dat een summiere, door AI gegenereerde website met verzonden contactgegevens, een standaardprivacyverklaring en door AI geschreven artikelen onder fictieve auteursnamen geen website van een bona fide onderneming was. De klacht werd uiteindelijk op andere gronden afgewezen, wat eraan herinnert dat een verdachte, door AI gegenereerde website een klager niet ontslaat van haar bewijslast ten aanzien van de overige UDRP-elementen (13). In WIPO-zaak nr. D2025-0332 werd een door AI gegenereerde website die auteursrechtelijk beschermde afbeeldingen van derden zonder toestemming gebruikte en diensten aanbood die rechtstreeks met de klager concurreerden evenmin als bona fide gebruik aangemerkt. Ook daar benadrukte het panel dat de verantwoordelijkheid voor de weergegeven inhoud bij de verweerder berust, ongeacht de wijze waarop die inhoud is geproduceerd (14).

De rode draad door deze beslissingen is dus verantwoordelijkheid, niet auteurschap. AI maakt een website, een waardering of een bedrijfsplan niet geloofwaardig enkel doordat AI is gebruikt. Een door AI gegenereerd stuk zonder onafhankelijke ondersteuning zou juist tot meer kritische toetsing moeten leiden, niet tot minder, precies omdat het zo goedkoop te produceren is.

5. Gebruik van AI in domeinnaamzaken: door panelleden

AI kan panelleden ondersteunen bij administratieve, organisatorische en redactionele taken, maar het gebruik ervan roept andere aandachtspunten op voor besluitvormers, die verantwoordelijkheid dragen voor de geschilbeslechting en toegang hebben tot vertrouwelijke processtukken, bewijs, beraadslagingen en conceptbeslissingen. De Note on the Use of Artificial Intelligence (AI) in WIPO ADR Proceedings van het WIPO Center erkent de mogelijke efficiëntiewinst, maar benadrukt dat AI onafhankelijke professionele oordeelsvorming niet kan vervangen. Procedurele en inhoudelijke beslissingen, zaakgerelateerde communicatie en materiaal dat op naam van een panellid wordt uitgegeven, blijven de persoonlijke verantwoordelijkheid van dat panellid, ongeacht of AI is gebruikt (1).

Vertrouwelijkheid is wellicht de meest directe zorg. De Note behandelt informatie die in AI-tools wordt ingevoerd als potentieel toegankelijk voor derden, tenzij duidelijke en verifieerbare waarborgen bestaan. Panelleden zouden daarom moeten vermijden processtukken, bewijs, conceptbeslissingen, beraadslagingen, persoonsgegevens of ander niet-openbaar zaakmateriaal in AI-tools te uploaden wanneer de regelingen rond gegevensbewaring, training of vertrouwelijkheid van een tool onduidelijk zijn. De Note moedigt tevens passende transparantie en overleg met deelnemers over AI-gebruik aan en staat panelleden toe om partijen en advocaten om openbaarmaking te vragen of procedurele richtsnoeren voor het gebruik van AI tijdens de procedure vast te stellen (1).

De benadering van WIPO weerspiegelt een bredere ontwikkeling in geschilbeslechting. Richtsnoeren uit het Verenigd Koninkrijk, Australië en de internationale arbitragegemeenschap behandelen AI eveneens als ondersteunend hulpmiddel en niet als vervanging van menselijke oordeelsvorming (15). De EU-verordening artificiële intelligentie volgt hetzelfde beginsel: het gebruik van AI in deze omstandigheden wordt als hoog risico beschouwd en hoewel AI de besluitvorming bij geschilbeslechting kan ondersteunen, moeten de uiteindelijke beslissingen door mensen worden genomen (16). Deze ontwikkelingen wijzen gezamenlijk in de richting van een gemeenschappelijke norm: AI kan de efficiëntie verbeteren, maar verantwoordelijkheid, vertrouwelijkheid en onafhankelijke oordeelsvorming blijven bij de besluitvormer.

6. Praktische aandachtspunten

AI zal waarschijnlijk een steeds gebruikelijker onderdeel worden van de beslechting van domeinnaamgeschillen. De waarde ervan ligt vooral in ondersteuning en niet in vervanging van juridische analyse, bewijswaardering en menselijke besluitvorming.

Voor klagers en hun advocaten geldt dat iedere door AI gegenereerde gezaghebbende bron, ieder citaat en iedere feitelijke stelling onafhankelijk aan de oorspronkelijke bron moet worden getoetst. Wanneer AI-output als bewijs wordt ingediend, moeten de prompt, datum, parameters en volledige reactie worden bewaard, en waar mogelijk moet de output worden ondersteund door primair of onafhankelijk verifieerbaar materiaal.

Verweerders moeten onderkennen dat een verzorgd ogende, door AI gegenereerde reactie het ontbreken van bewijs niet kan herstellen. Stellingen over voorbereidingen voor het gebruik van een domeinnaam, bedrijfsactiviteiten of de waarde van een domeinnaam moeten worden ondersteund door objectieve, gelijktijdig bestaande en onafhankelijk verifieerbare documentatie, en niet uitsluitend door door AI gegenereerde bedrijfsplannen of andere rechtvaardigingen. Verweerders blijven ook verantwoordelijk voor inhoud die wordt weergegeven op websites die aan hun domeinnamen zijn gekoppeld, waaronder inhoud die door geautomatiseerde AI-tools voor het bouwen van websites is geproduceerd.

Voor panelleden kan AI efficiëntiewinst opleveren, maar vertrouwelijkheid, onafhankelijkheid en persoonlijke verantwoordelijkheid stellen duidelijke grenzen. Zaakmateriaal mag niet in AI-systemen worden ingevoerd tenzij adequate waarborgen zijn getroffen, en inhoudelijke analyse en definitieve besluitvorming moeten door mensen worden verricht.

De opkomende lijn in de UDRP-praktijk is daarom pragmatisch en niet prohibitief: het gebruik van AI is niet inherent ongeoorloofd en door AI gegenereerd materiaal is niet inherent onbetrouwbaar. Het gewicht en de gevolgen ervan hangen af van nauwkeurigheid, transparantie, ondersteuning door ander bewijs en verantwoord menselijk toezicht.

Bronnen

1. WIPO Arbitration and Mediation Center, Note on the Use of Artificial Intelligence (AI) in WIPO ADR Proceedings.
2. WIPO Case No. D2025-4081, disabilitypridenm.org (David H. Bernstein, panellid).
3. WIPO Case No. D2025-4174, upscaleavenues.com (Robert A. Badgley, panellid).
4. WIPO Case No. D2025-5203, payshap.com (Andrew D. S. Lothian, panellid).
5. WIPO Case No. D2024-4224, euroveritas.com (John Swinson, panellid).
6. WIPO Case No. D2025-2916, arcelgroup.com (Andrew D. S. Lothian, panellid).
7. WIPO Case No. D2025-4065, moelisai.com en moelisglobal.com (Deanna Wong Wai Man, panellid).
8. WIPO Case No. D2023-3906, americanairlinesgroup.com (William F. Hamilton, panellid).
9. WIPO Case No. D2025-3938, onarsource.com (Andrew D. S. Lothian, panellid).
10. WIPO Case No. D2025-0217, bdö.com (Nick J. Gardner, panellid).
11. WIPO Case No. D2024-5347, asuriontech.net (Gary Saposnik, panellid).
12. WIPO Case No. D2025-2612, startablog123.com (John Swinson, panellid).
13. WIPO Case No. D2025-0332, topinsightglobal.com (Philip V. Marano, panellid).
14. UK Courts and Tribunals Judiciary, Artificial Intelligence (AI) Guidance for Judicial Office Holders (2025); Federal Court of Australia, Use of Generative Artificial Intelligence (GPN-AI) General Practice Note (2026); American Arbitration Association, Artificial Intelligence in Arbitration: Is There Room for AI Arbitrators? (2026); Chartered Institute of Arbitrators, Guidelines on the Use of AI in Arbitration (2025).
15. Verordening (EU) 2024/1689 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juni 2024 (AI-verordening), overweging 61.

Vertaling van het inhoudelijke artikel uit de aangeleverde PDF. Navigatie-elementen, deelknoppen, commentaarvelden en andere website-interface-elementen zijn niet opgenomen.